

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA

Toimikausi 2023 – 2024 **Työohjelma 2024**

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 14 luvussa ja Kainuun liiton hallintosäännössä.

Kuntalain 14 luvun 121 §:n ja 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomaisen selvitys ja hallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta

Kainuun liiton hallintosäännössä valtuusto on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi sisällyttänyt tarkastuslautakunnan tehtäviin:

- 1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi*
- 2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittami-*

sen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä

- 3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.*

ARVIOINTITYÖN SUORITTAMISEN PERUSTEET

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain maakuntavaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa maakuntavaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana maakuntavaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Arvioinnin lautakunta toteuttaa käyttämällä muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Tarkastuslautakunta seuraa kuntayhtymän toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta sopii keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerää tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Salassa pidettävän aineiston käytettäväksi saamisesta lautakunta päättää erikseen.
2. Tarkastuslautakunta pyytää kuntayhtymän organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi (esimerkiksi mahdollisia vastuualueiden itsearviointien yhteenvedoja, mahdollisia sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportteja, talouden ja toiminnan seurantaraportteja, osavuosikatsaukset).
3. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa kuntayhtymän viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia ja mahdollisia muita sidosryhmän edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointikohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarvittaessa haastateltaville jaetaan ennakkoon täytettäväksi arviointilomake vastuualueen toiminnasta ja taloudesta. Lomake ei ole julkinen eikä sitä liitetä pöytäkirjaan.
4. Tarkastuslautakunta tutustuu kuntayhtymään viranhaltijoiden ja muiden henkilöstön edustajien haastattelujen perusteella.
5. Arvioitavan vuoden tilinpäätös toimintakertomuksineen on asiakirja, josta ilmenevien tietojen perusteella arviointi ensisijaisesti suoritetaan.

Kainuun liitto

Tarkastuslautakunta

6. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteisarvioita esim. seutukunnan kuntien ja muiden kuntayhtymien kanssa yhteisesti järjestettyjen toimintojen osalta.

Tarkastuslautakunnan jäsenten toimintavalmiuksien kehittämistä tuetaan mm. osallistumalla alan koulutuksiin.

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tilintarkastajan vuotuinen työohjelma annetaan tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Tilintarkastaja raportoi vuoden aikana sopimuksen mukaisesti työohjelman toteutumisesta sekä olennaisista havainnoista. Yhteenvedo koko vuoden tarkastuksista tehdään tilintarkastuskertomuksen yhteydessä.

Tilintarkastajan valtuustokauden suunnitelmat ja vuosittaiset työohjelmat laaditaan siten, että ne tukevat kuntayhtymän tarkastustoimen laaja-alaista ja asianmukaista toteutumista. Tilintarkastuksen työn lähtökohtana on kuntayhtymän toimintaorganisaatio ja -ympäristö ja niihin liittyvät olennaiset riskit. Riskienkar-toituksen avulla määritellään tarkastuksen painopistealueet tarkastustyön perustaksi.

Tarkastussuunnitelman ja vuotuisten työohjelmien käsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta arvioi myös tarkastukseen käytössä olevien resurssien riittävyyttä.

ARVIOINTISUUNNITELMA

Tarkastuslautakunnan arviointityön systematisoimiseksi on tarpeen laatia toimikauden kattava arviointisuunnitelma, jota täsmennetään vuosittain. Arviointisuunnitelmassa esitetään ne tehtävä-alueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmassa painotetaan osa-alueita, joiden osalta on suurin riski, että tavoitteet jäävät saavuttamatta tai muutoin toiminta ei ole tuloksellista. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain sekä painotusten että menetelmien osalta. Arviointisuunnitelmassa (ja arviointikertomuksessa) voidaan myös painottaa eri BSC- näkökulmia vuosittain (talousnäkökulma, organisaatio/prosessien näkökulma, asiakasnäkökulma, henkilöstönäkökulma).

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan saattaa tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan sovittaa yhteen tilintarkastussuunnitelman kanssa.

Kainuun liitto
Tarkastuslautakunta

	Vastuualueet				
Arviointikohde	Tulosyksikkö	2023	2024		
Koko kuntayhtymä/ Maakuntahallitus / Johtaminen ja hallinto	- Yleiskuva kuntayhtymän johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä eri toimintoista, organisaatiouudistukset				
	- Kainuun liiton organisaatiostrategian tavoitteet ja toteutuminen kuntayhtymässä				
	- Omistajaohjauksen ja konserniohjauksen valvonnan ja järjestämisen ja toimivuuden arviointi.				
	- Sisäisen valvonnan järjestämisen arviointi				
	- Ylimaakunnallinen yhteistyö				
	- Hyvinvointialueen uudistus				
	- Talouden seuranta/ Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen				
	- Investoinnit ja/tai avustukset				
	- Henkilöstö				
	- Hankkeisiin tutustumisen jalkautumalla				

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINNIN TYÖOHJELMA VUODELLE 2024

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueet määritellään syksyn 2024 työohjelmaa laadittaessa.
Tarkastuslautakunta päättää kokouksissaan seuraavan kokouksen ajankohdan ja tarkastuslautakunnan kokouksiin kutsuttavat Kainuun liiton viranhaltijat/työntekijät tai muut osallistujat.

Kokousaika:	Arvioitavat asiat:	Arviointimenetelmä:
25.01.2024 klo 9.00	Viestinnän ja markkinoinnin ajankohtaiskatsaus Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma vuosille 2023-2024 ja työohjelma vuodelle 2024 Arviointikertomus vuodelta 2023	Haastattelu: Viestintä- ja markkinointipäällikkö Johannes Aalto Haastattelu: Uusi maakuntajohtaja Riikka Pirkkalainen
22.02.2024 klo 9.00	Kainuun liiton strategia Kainuun liiton omat toteuttamat kv-hankkeet sekä kv-hanketoiminnan lisääminen Kainuussa Arviointikertomus vuodelta 2023	Haastattelu: Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas Haastattelu: Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ja aluekehityspäällikkö Katja Sukuvaara
27.03.2024 klo 9.00	Kainuun liiton myöntämät avustukset (yhteistyösopimukset) ja tulevaisuusrahasto Vuoden 2023 tilinpäätös ja toimintakertomus Henkilöstöraportti vuodelta 2023 Arviointikertomus vuodelta 2023	Viestintä- ja markkinointipäällikkö Johannes Aalto ja hallintojohtaja Paula Halonen

Kainuun liitto
Tarkastuslautakunta

24.04.2024 klo 9.00 (pitkä kokous)	Kainuun liiton vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen Tilintarkastuskertomus Arviointikertomus vuodelta 2023	Tilintarkastaja Antti Kääriäinen, KPMG
16.05.2024 klo 9.00	Arviointikertomus vuodelta 2023	
xx.09.2024 klo 9.00	Tarkastuslautakunnan talousarvio Sidonnaisuusilmoitukset	
xx.10.2024 klo 9.00	Tilintarkastajan työohjelma vuodelle 2024 Sidonnaisuusilmoitukset	Tilintarkastaja Antti Kääriäinen, KPMG
xx.11.2024 klo 9.00	Tilintarkastajan väliraportti Talousarvion toteutuma 1-10/2024 Sidonnaisuusilmoitukset Tarkastuslautakunnan työohjelma 2025	Tilintarkastaja Antti Kääriäinen, KPMG